

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/1373/2015
Identifikačné číslo spisu:	3812213464
Dátum vydania rozhodnutia:	26.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3812213464.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, IČO:35 724 803, zastúpenej Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Tomáš Kušnir, proti odporkyni P. P., bývajúcej v M., zastúpenej JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom v Lučenci, J. Kráľa 5/A, za účasti vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Nám. Legionárov 5, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom v Lučenci, J. Kráľa 5/A, o 1 311, 03 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp.zn. 15 C 29/2013, o dovolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 13. augusta 2015 sp.zn. 19 Co 568/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Vedľajší účastník je povinný zaplatiť navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania vo výške 70,07 € na účet Advokátskej kancelárie TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. do troch dní.

Odôvodnenie

Okresný súd Prievidza rozsudkom z 20. mája 2013 č.k. 15 C 29/2013-100 návrh (na zaplatenie 1 311, 03 € titulom záväzku vyplývajúceho zo zmluvy k úverovému účtu z 15. februára 2006 uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľky - Všeobecnou úverovou bankou, a.s. - a pôvodným odporcom 1/ - S. P.) zamietol a navrhovateľke uložil povinnosť nahradiť trovy konania, a to trovy vedľajšieho účastníka vo výške 207, 30 € na účet advokáta a trovy odporkyne a vedľajšieho účastníka vo výške 115,60 € na účet JUDr. P. D. do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení konštatoval, že nebolo sporné, že manžel odporkyne (pôvodne odporca 1/) uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľky (Všeobecnou úverovou bankou, a.s.) 15. februára 2006 zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty (svojou povahou zmluvu podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. a/ zákona č. 238/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), na základe ktorej čerpal úver formou bezhotovostných platobných stykov, resp. výberom hotovosti z bankomatu. Tiež nebolo sporné, že pôvodný odporca 1/ (ako pôvodný dlžník) nesplatil záväzok vo výške uplatňovanej navrhovateľkou.

Aktívna vecná legitímácia navrhovateľky bola preukázaná zmluvou o postúpení predmetnej pohľadávky s dátumom splatnosti 29. február 2008, pričom ako dátum posledného kreditu bol uvedený 18. október 2007. Súd sa v konaní zaoberal otázkou platnosti právneho úkonu - dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku z 22. augusta 2011, z ktorej vyplýva, že odporkyňa pristúpila k záväzku pôvodného odporcu 1/ (svojho manžela) podľa § 533 Občianskeho zákonníka a že súčasne uznala záväzok čo do právneho dôvodu a výšky voči veriteľovi - č. zákazníka XXXXXXXXXXXX z 1. februára 2006, pričom ako forma splatenia boli dohodnuté splátky po 20 € mesačne s dátumom prvej splátky k 25. dňu v mesiaci. Dospel k záveru, že dohoda je neplatným právnym úkonom z dôvodu nedostatku vôle na strane odporkyne a pre rozpor s dobrými mravmi - pre rozpor s § 4 ods. 8 zákona č. 257/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý uvedenú praktiku (pri podpisovaní dohody) označuje za nekalú obchodnú praktiku (§ 8 ods. 4 zákona č. 257/2007 Z.z.). Za dôvodnú považoval námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom a za nedôvodný návrh na prerušenie konania. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Pri určení výšky odmeny právneho zastúpenia vychádzal z hodnoty predmetu konania (1 311,03 €) podľa § 10 ods. 1, 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., keď hodnota za jeden úkon právnej služby predstavovala sumu 61,41 €, spolu s režijným paušálom 7,63 € (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné vyjadrenie z 19. októbra 2012) a 7,81 € (písomné vyjadrenie z 18. marca 2013), t.j. spolu 207,30 € pre zástupcu JUDr. Andreja Cifru. Súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka (pre JUDr. P. D.) aj za účasť na pojednávaní 20. mája 2013 pozostávajúcu zo sumy 61,41 €, režijného paušálu 7,81 €, 20 % DPH, cestovného (Lučenec - Prievidza - 240 km) 65,136 € (z tejto sumy 1/6 z dôvodu účasti na šiestich pojednávaniach), náhrady za stratu času 130,10 € (z tejto sumy 1/6), t.j. spolu 115,60 €.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie navrhovateľky rozsudkom z 13. augusta 2015 sp.zn. 19 Co 568/2013 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil, výrok o trovách konania zmenil tak, že navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov prvostupňového konania vo výške 207,30 € k rukám advokáta do troch dní. Navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 69,22 € do troch dní k rukám právneho zástupcu (JUDr. Andreja Cifru). Konštatoval, že odvolacie námietky vo veci samej boli totožné s námietkami uplatneným v konaní pred prvostupňovým súdom. Súd prvého stupňa vykonal dostatočné dokazovanie, ktoré vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti, odôvodnil, z akých dôvodov a ktoré tvrdenia účastníkov mal za preukázané a ktoré nie. Uviedol svoje skutkové zistenia, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré aj správne vyložil a vysporiadal sa so všetkými námietkami navrhovateľky. Odvolací súd preto dospel k záveru, že odvolacie námietky nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku vo veci samej a osvojil si aj dôvody napadnutého rozsudku, na ktoré v podrobnostiach poukázal (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Za správne považoval aj rozhodnutie o náhrade trov konania odporkyne a vedľajšieho účastníka pozostávajúce zo sumy 207,30 € za zastúpenie odporkyne a vedľajšieho účastníka spoločným právnym zástupcom JUDr. Andrejom Cifrom. Čo sa však týka účelnosti trov právneho zastúpenia za účasť na pojednávaní (20. mája 2013) odvolací súd konštatoval, že zástupca odporkyne a vedľajšieho účastníka sa síce pojednávania zúčastnil, nemožno však hovoriť o účelne vynaložených trovách právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka a odporkyne. Neúčelnosť vynaložených trov spočíva v tom, že vedľajší účastník a odporkyňa si za zástupcu zvolili advokáta so sídlom v Lučenci, ktorý si za svojho substitúta (pre účasť na pojednávaní) zvolil advokáta so sídlom tiež v Lučenci, teda osobu sídlacu v značnej vzdialenosti od obvodu súdu prejednávajúceho vec v prvom stupni. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal - do výroku o trovách prvostupňového konania - dovolanie vedľajší účastník. Navrhol rozsudok krajského súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., t.j. že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Namietal odňatie mu možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) z dôvodu, že odvolací súd založil „nečakane“ svoje rozhodnutie na iných právnych záveroch ako súd prvého stupňa, pričom v danej procesnej situácii nemal možnosť namietat správnosť nového právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní. Rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách

prvostupňového konania považoval z uvedených dôvodov za nesprávne, pretože trovy boli účelne vynaložené na hájanie práv.

Navrhovateľka navrhla dovolanie zamietnuť a priznať jej náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie vedľajšieho účastníka smeruje proti výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania, ktorý má z procesného hľadiska povahu uznesenia.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

Podľa výslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkoch, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o trovách konania, ktoré vykazuje znaky jedného z rozhodnutí, ktoré je taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutie, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania vedľajšieho účastníka z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na obsah dovolania a tiež so zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. ukládajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení vyvodiť nemožno.

Vedľajší účastník namietal, že postupom odvolacieho súdu, ktorý zmenil prvostupňový rozsudok vo výroku o trovách konania a nepriznal mu náhradu trov konania bez toho, že by vyzval účastníkov, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia (zrejme § 142 ods. 1 O.s.p.), v kontexte dovtedy neposudzovaných skutočností, mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) treba podľa judikatúry rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nie je daná už tým, že dovolateľ tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté touto vadou, ale len vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j., že nastali skutočnosti, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa (resp. nebola odstránená) v rozhodnutí (v postupe) odvolacieho súdu.

Dovolací súd nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení, a teda ani prípustnosti dovolania, na ktorú poukazoval dovolateľ a ktorá mala spočívať v odňatí mu možnosti konať pred súdom.

Dovolací súd nepovažuje námietku vedľajšieho účastníka, že sa nemal možnosť vyjadriť k rozhodnutiu, ktorým bol zmenený výrok o náhrade trov konania, čím sa toto rozhodnutie stalo „prekvapivým“ za dôvodnú.

Súdna prax sa ustálila v názore, že procesné rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania nemôže mať atribúty tzv. prekvapivého rozhodnutia. V tejto súvislosti dovolací súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. júla 2013 sp.zn. 3 Cdo 120/2013, ktoré bolo prijaté občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 10. decembra 2013 a uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ktorého právna veta znie: „Postup odvolacieho súdu podľa § 213 ods. 2 O.s.p. neprichádza do úvahy pri rozhodnutí o trovách konania a ani pri iných nemeritórnych rozhodnutiach.“

Podobný názor je prezentovaný i v odbornej literatúre (Števčík/Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok - komentár, Nakladateľství C. M. Beck, 2009 str. 635). Podľa ktorého nemeritórne rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania nemá atribúty tzv. „prekvapivého rozhodnutia“, pri jeho vydávaní sa neuplatní procesný postup v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p. a v tejto súvislosti nedochádza k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

V danom prípade rozhodnutie krajského súdu v napadnutej časti netrpí takou vadou, ktorá by spôsobovala účastníkovi odňatie možnosti konať pred súdom.

Navrhovateľka tiež namietala aj nesprávne právne posúdenie veci v otázke účelnosti vynaložených trov konania (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p.).

Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku v uvedenej časti, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v danej veci nešlo). Nesprávne právne posúdenie veci nie je ani procesnou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f / O.s.p., lebo ani (prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkom konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (pozri napr.

rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010). Preto dovolací súd (s ohľadom na zdôrazňovanú právnu úpravu dovolacieho konania) nemohol preskúmať rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k námietkam navrhovateľky z hľadiska správnosti jeho právnych záverov v uvedenej časti.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie vedľajšieho účastníka, prípustnosť ktorého nevyplýva z § 239 O.s.p., ani z § 237 ods. 1 O.s.p., odmietol ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní (procesne) úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti vedľajšiemu účastníkovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd priznal navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k dovolaniu, t.j. 50 € plus 8, 39 režijný paušál a plus 20 % DPH, spolu v sume 70,07 € (§ 14b ods. 1, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) .

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.